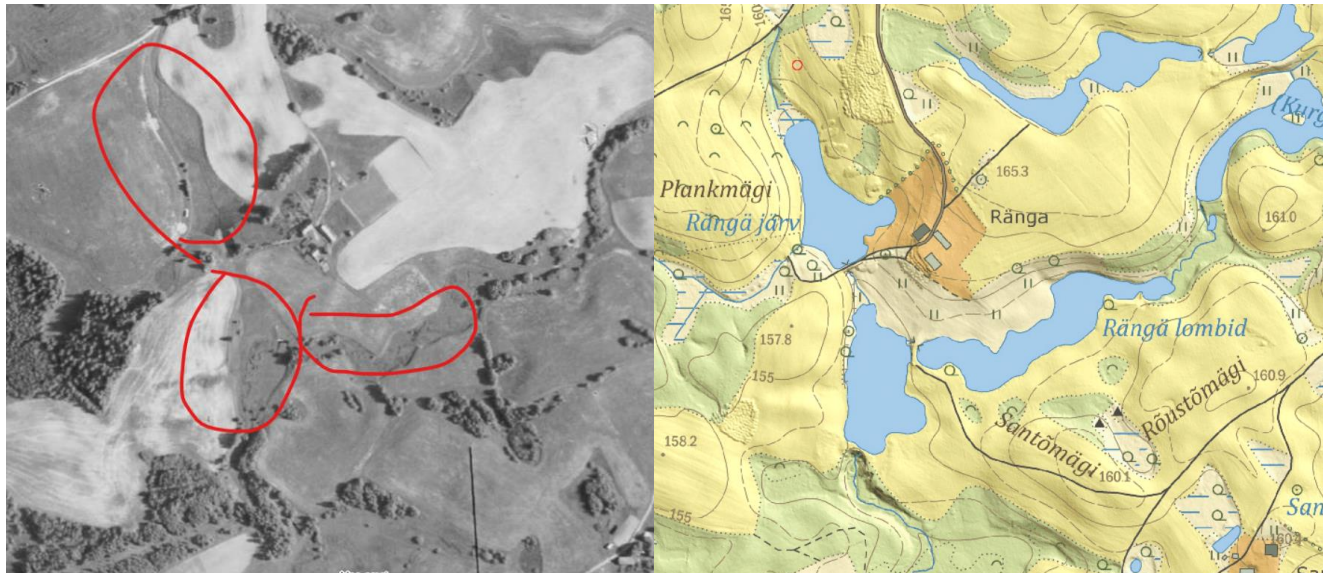

Rängä järv VEE2106020, (Rängä lombid) VEE2106030 ja VEE2106040

Vaatleja Marko Vainu, vaatluse aeg 11.07.23

Tüübid EELISes: Rängä järv varem looduslik järv, alates 2023. mai lõpust paisjärv, sest seda pole veel ka 1972. aasta ortofotol ning kameraalselt tundus olevat järv moodustunud vooluveekogu paisutamise tulemusel, pais EELISes puudub. Rängä lombid (VEE2106030) paisjärv, aga pais samuti puudub. VEE2106040 on uus registrisse kantud järv, mille tüübi kameraalsel määramisel tekkisid raskused.

Rängä järv on korralik:

Rängä järve peaks olema sissevool põhjapoolt. Vaatluse ajal oli tee all truup kuiv ja sissevoolu polnud. Väljavool on lõunaotsast. Veetaset reguleerib järve lõunaotsas restiga kaetud kaev, kuhu teatud veetasemest alates vesi sisse hakkab voolama. Vaatluse ajal oli veetase kaevust madalam, kuid teisel pool teerada nirises truubist ikkagi vesi välja ja moodustus konteksti arvestades täiesti korralik ojake. Ilmselt laseb kaev ka altpoolt vett sisse:

Rängä järvest voolab vesi **Ränga lomp** VEE2106040. Selle veetase oli lähiminevikus ligi meetri langenud ja paljastanud liivase kaldariba. Järve lõunaotsas on kaks toru, mis tõenäoliselt toimivad veetaseme reguleerijatena. Vaatluse ajal olid torud väga madala veetaseme tõttu veest palju väljas:

Järve piirab lõunast pinnasevall, mille taga on järve veetasemest mitu meetrit sügavam org. Oru põhjas on kaks toruotsa ja kaks betoonist renni. Rennides oli seisev vesi sees, aga torudest vett välja ei voolanud:

Järve veetaseme languse põhjus oli truubist 25 m ida pool, kus vesi oli vallist läbi murdnud ja laia voolunõva uuristanud. Vaatluse ajal ei voolanud vett ka sealt ning järve veepiir jäi nõva algusest mitme meetri kaugusele (alumine pilt):

Idapoolsesse **Rängä lomp**i **VEE2106030** peaks ida poolt sisse voolama põhikaardil Kurgsuu oja nime kandev vooluveekogu (pole EELISes ega Joala kaardikihil). Väljavool peaks olema järve lääneotsast. Seal on samasugune kahest torust koosnev konstruktsioon, nagu Rängä lombil VEE2106040 ning viimase kirdekaldal on toruots, millest peaks vesi välja voolama. Vaatluse ajal oli järve veetase toruotstest madalam ning kuiv oli ka truubi väljavoolupoolne ots:

Järeldus: Kuna kõigil kolmel veekogul on rajatised, mida saab käsitleda paisudena, siis peaks kõigile sobiv tüüp olema **paisjärv** ning **paisud peaks ka EELISesse kandma**. Alalise vooluveekogu paisutamist ühelgi juhul küll ei toimu, sest süsteemist väljavoolu vaatluse ajal polnud, küll voolas vesi kahe järve vahel. Olukorras aga, kus selle esimene väljavool ei teki praegusel ajal mitte läbi torude, vaid vallist läbi murdnud nõva, võiks olla õigem määrata selle tüüp tehiskärvveks ning kanda pais EELISesse hävinenuna. Samas aga on tõenäoline, et järv taastatakse paisjärvena, kuna järv asub kahel kinnistul, millel mõlemal paikneb asustatud majapidamine.